

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Opiniones, & dicta tepidorum à religioso contemnenda. Cap. xxj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

minima circumspectione vitur, vt ita rosam accipiat, ne aculeis spinarum pungatur: Sic qui vult rosas piorum studiorum voluntariorum assumere, ea periculis remittendi debita obsequia cineta consideret, & tali circumspectione capiat, vt vulnus ex negligentia in rebus debitis non accipiat. Debita enim obsequia sunt velut panis, & alia alimenta præcipua, quæ non iam corpus, sed mentem hominis roborant, atque reficiunt; obsequia autem voluntaria sunt quasi suauissimi, arborum fructus, qui panem, & pisces, aut carnes elixas, vel assas suauiores faciunt, & comedendi appetitum excitant. Illa sunt velut auli, & argenti talenta, quibus homo diues efficitur; ista velut vasa magni pretij, quibus aurum atque argentum absconditur, & seruat. Sicut autem esset appetitus intemperantis, & animi insipientis indicium, fructus arborum solidioribus cibus, & reconditoria thesaurorum ipsis thesauris præponere, ita imprudentis hominis est, pro his negotiis, quæ præstare non debet, & quorum rationem non est redditurus, debita & obligatoria contemnere. Merito verò particularia exercitia, ad quæ nulla obligatione constringimur, arborum fructibus, & thesaurorum reconditoriis comparauimus, quoniam eatenus bona, & expendenda sunt, quatenus cibus solidioribus, & rebus pretiosioribus, scilicet Dei, & Prælatorum, & sanctæ Ecclesiæ præceptis adimplendis non officiant. Nam si aliquo modo ea, ad quæ tenemur, impediant, interim moderanda sunt, aut omnino relinquenda. Quod & Salomon monet, dicens: Noli laborare, vt dixeris: sed prudentiæ tuæ pone modum. Ille namque laborat, vt ditescat, qui desiderio proficiendi præceptis consilia adiicit, & oneribus, ad quæ statu ipso constringitur, voluntaria alia onera eorum, quæ non sunt debita, superimponit. Optimum consilium est hoc, & (vt infra dicemus) mentis spiritualis indicium. At modus huic sanctæ prudentiæ, & mensura huic pio labori ponenda est, vt scilicet istæ diuitiæ maiores diuitias non minuunt, & se diligentia debita in rebus iniunctis non opponant.

Ita autem prudentiam nostram, & desideria proficiendi moderabimur (nam & illa suam moderationem requirunt) si in omnibus non nostram voluntatem, sed Dei, & Domini nostri voluntatem, & Creatoris gloriam queramus. Dum enim hanc nostris laboribus promouere contendimus, ilud in primis maiore contentione præstabimus, quod Deo gratius est, & nobis vtilius, & obtutibus diuinis acceptius. Non dubium verò, quin duobus bonis propositis, quæ simul explere non possumus, quorum vnū debitū est, alterū nostræ voluntati relictū, illius præstatio magis Deo placet, & nobis maius commodam & vtilitatem confert. Quia si bonum non debitum omittamus, nullum crimen admittimus: si autem bonum debitū, ac præceptum relinquamus, manifestè defecimus. Sententia ergo Ecclesiastici: Post concupiscentias tuas non eas, & à voluntate tua auertere, non solum in malis, sed etiam in bonis custodienda est, vt scilicet illud bonum suspectū habeamus, quod non Dei beneplacitum, sed voluntas sola nostra dictauerit. Eo enim ipso, quod à sola nostra voluntate progreditur, & diuinis & Ecclesiæ iussis non probatur, à bonitate sua deficit, & aliqua malitiæ labe corrumpitur. Vnde Leo Papa sapienter ait: Cum sint in animis hominum multæ bonæ concupiscentiæ, & laudabiles voluntates, quid est, quod iubeatur, vt nostris non consentiamus affectibus: nisi quod ab illa concupiscentia prohibemur, & ab illa

A voluntate reuocamur, cuius ortus ex nobis est, & ideo mala pronunciat, quia nostra esse conuincitur. Ad distinctiones igitur concupiscentiarum, quæ sunt ex Deo, bene homini dictum est. Post concupiscentias tuas non eas, vt quas cognouerit proprias, sciat esse vitandas. Licet autem omnis boni voluntas ex Deo sit, tamen qua ratione debita obsequia impedit, aut in causa est, vt negligenter ea exequamur, non est bona, nec à Deo, sed à nobismetipsis profecta, quare fugienda est, & ad debitam mensuram reuocanda, vt sic ad Dei etiam voluntatem pertineat. Tunc possumus eam amplecti, & si præceptis, & debitis nostro statui se accommodat cum magna alacritate præstare. Omnes itaque vitæ religiosæ sectatores illud Prosperi magna attentione considerent, quod non parum illos viam salutis in multis occurrentibus edocebit. Quid, inquit, eis prodest, quod facultates suas abiiciunt, qui voluntates proprias non relinquunt: cum sit longè præstantius, voluntatibus propriis abrenunciare, quam rebus? Res suas etiam mundi quibus philosophi abiicere potuerunt, & nunc quilibet hæretici possunt. Sed nec illi cum suæ voluntatis fuerint amatores, secundum voluntatem Dei vixerunt: & isti dominicæ voluntati, suæ voluntatis studio contradicunt. Nō ergo res ea nos Deo commendat, quam & inimici Dei faciunt, sed illud, quod non nisi verè Christiani, & per hoc amatores Dei perficiunt. Hi sunt, qui voluntatibus suis, & rebus proiectis, suo se Creatori ex toto corde subiiciunt, ac suum velle, ex eius voluntate suspendunt. Si nos religiosos facit, non iam externarum facultatum, quam propriæ voluntatis abiectio, eam in omnibus, in malis scilicet, & in bonis ablegare curemus, & Domini solius voluntate regamur. Dicamus illi: Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Tunc autem docebit nos vias suas, & ambulabimus in semitis eius. Vix enim eius sunt, vt bonum faciamus, quæ omnibus patent: semitæ verò eius cognitu difficiliore sunt, vt vnum bonum alteri præferamus, & quod ipse iubet, maiori cura, quam illud, quod nos volumus, & ad quod nulla lege constringimur, præstare curemus. Onera igitur nostri status primum, ac præcipuum locum semper obtineant, si volumus ad mentis puritatem peruenire: quibus præstitis, Dominus obsequia voluntaria non abiiciet, sed gradus & letabundus admittet.

Opiniones, & dicta tepidorum à religioso contemnenda.

CAPVT XXI.

E Quam multa itineri perfectionis obstant! o quanta difficultates in via conuersationis spiritualis insurgunt! o quam immanes hostes nos carpentes iter, & ad puritatem festinantes impediunt! Obstant perfectioni mala, si non ab illis fugiamus: obstant & bona (vt vidimus) si non bene & debito ordine illa suscipiamus: obstat & homo sibi ipsi, qui propria imbecillitate compulsus ab eo, quod perfectum est, quia difficultatum spinis circumdatum, miserabili pusillanimitate discedit. Qui iure optimo posset clamare cum Paulo: Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? Nam quamdiu mortalitas durat, sicut in

Prosper.
lib. 2. de
vita con-
templat.
c. 17.

Psal. 145.

Isa. 2.

Rom. 7.

numera

Prouer.
23.

Eccles. 18.

Leo serm.
18. de ie-
tiano 7.
mensis.

2. Cor. II.

Iob. I.

Thom. à Capis de disciplin. claustral. l. c. 15.

1. reg. 26.

numera sunt, quæ eum ad mortem corporis trahunt, ita numero comprehendi non possunt, quæ eundem à perfectione, & sanctitate diuellunt. In his (quod certe legendum esset) aliquos fratres computamus, qui cum professione sunt eiusdem propositi socij, moribus verò sunt totius perfectionis contemptores. Paulus quidem magna pericula fuit in labore prædicationis expertus, non solum à gentibus, à latronibus, à mari, & à terra, sed etiam à falsis fratribus: ita perfectus solet à falsis fratribus persecutionem pati, & à tepidis, & imperfectis hominibus non parum laboris, & molestiæ sustinere. Isti (vt par est credere) in cœnobijis religiosorum paucissimi sunt: sicut enim inter filios Dei non astiterunt multi aduersarij, sed astitit vnus Satan, qui patientissimum Iob, ad certamen cum eo ineundum expetiuit; sic inter viros spirituales non deest aliquis Satan, aliquis scilicet homo carnalis, qui habitum religiosum induit, vt suæ fami, quam in sæculo patiebatur, abundè consuleret, vt vitam otiosam duceret, & aliis fratribus sanctè viuentibus sanctitatem exprobraret. Neque hoc mirum est. Si enim in collegio Apostolico duodecim tantum hominum, quod non aliquis sanctus, sed ipse sanctus sanctorum gubernabat, inuentus est vnus Iudas, qui beneficentissimum Magistrum venditioni exponeret, & oues illas pacificas, mansuetasque dispergeret, quid admirabimur, si in cœtu plurimorum religiosorum inueniantur pauci Iudæ, pauci falsi fratres, qui reliquos turbent, & serpentum linguis sanctorum vitam condemnent? Tepidi ergo, & inuerecundi religiosi, qui non tam ab aliorum lingua, quam vita increpari se vident, nonnumquam solent viros spirituales & perfectionis cupidos spernere, ipsorum sanctas exercitationes irridere, studia verbis amarulentis proscindere, & eos vanos, stultos, & phanaticos nuncupare. Verissimum est namque illud antiquorum prouerbium: Similis similem quærit, cicada cicadæ adheret, & gracculus gracculo assidet: & cum isti improbi sint, & virtutis inimici, improbos amant, perditos magni æstimant, & superbos, arrogantes, & ambitiosos laudibus efferunt, humiles verò, quietos, & sui profectus curam habentes, velut hostes persequuntur, & vt pestes infestissimas, auersantur. Huius odij causa non est profectio alia, quam dissimilitudo morum, disparitas studiorum, abundantia in bonis, & in tepidis penuria virtutum. Quod simplicius, sed non insulse dixit Thomas à Campis: Qualis vnusquisque est, inquit, tales etiam socios diligit: deuotus deuotum, pudicus pudicum, sanctus sanctum, vagus vagum, dissolutus quærit dissolutum.

Quia isti vagi sunt, & dissoluti, & non ad perfectionem, sed ad commoditates corporis, ad honores, & vanitates aspirant, ideo virtutis amatores contrastant, pijs eorum studiis se opponunt, & ad suam eos segnitiam detractionibus, sublationibus, & persecutionibus trahere curant. Quibus optimè congruit illud Davidis, quo loquutus est ad Saul. Si filij hominum prouocant te aduersum me, maledicti sunt in conspectu Domini: qui elecerunt me hodie, vt non habitem in hæreditate Domini, dicentes: Vade, serui dijs alienis. Nam quid quæso est, bonos irridere, & ad vanitates sæcularium prouocare, nisi eos à Domini obsequijs abducere, eisque persuadere, vt in mundum, si non professione, at vita & conuersatione reuertantur? Isti maledicti sunt, qui & diaboli munus vsurpant. Nam ille malum facit, & ad

A malum impellit, & isti similiter seculariter viuunt, & aut persuasione, aut detractionibus, Dei seruos ad malum pertrahunt. Hi sunt, de quibus sanctus Iob ait: Qui mandunt herbas, & arborum cortices, & nequaquam se saluberrimis cibis sustentant. Ita enim beatus Gregorius istum locum interpretatus est. Præui namque cum recta incipientes aspiciunt, aut irridendo, aut quasi consulendo contradicunt. Cum verò iam quosdam pensant ad summa proficere: quia eorum profectus fuditus dissipare nequeunt, à quibusdam illos operibus diuertunt. Herbas itaque eis, & arborum cortices mandere est, vel studia bene inchoantium, vel operationes quorundam, iam more arborum ad superiora tendentium, pestiferis persuasione, quasi quibusdam malitiæ suæ dentibus dissipare. Herbas mandunt reprobi, cum infirmorum initia irridendo consumunt. Arborum quoque cortices mandunt, cum manu peruersi consilij, à vita rectè credentium, tegmen bonorum operum subtrahunt. Hos autem in quibusdã actibus, velut arbores spoliant, illos verò velut herbas (quia despicientes trahunt) quasi, quæ calcant, comedunt. Quorundam iam fortitudinem in alta surgentem ex parte demoliuntur, quorundam verò teneritudinem, & adhuc in imis positam penitus conterunt. Ideo autem mali herbas, & arborum cortices comedunt, quia facilius æstimant hæc fordida ori admouere, quam virtutis nucleum ex testa duriori ad comedendum extrahere. Facilius enim est bonum carpere, quam imitari, & quoniam isti miseri decreuerunt, se in nullas difficultates ob amorem virtutis conicere, quod facillimum est, scilicet bonum reprehendere, id faciunt, & quod nonnullam difficultatem habet, scilicet bonum imitari, id à se constanter auertunt.

Qui ergo virtutem amat, & perfectionis consortium desiderat, hæc odia tepidorum, has sannas, & detractiones, has eorum opiniones vanissimas animosè contemnat. Et qui propter istorum acquirendas laudes vitam spiritualement non cepit, propter ipsorum illatas molestias à cœpto perfectionis itinere non desinat. Prophetam regium imitetur, detractionibus hostium suorum orationis scutum opponentem, & seipsum à telis inimicorum oratione obuelantem. Pro eo, ait, vt me diligenter detrahebant mihi: ego autem orabam. Eadem boni religiosi, & Davidis causa est, nam si hic ab optimè gesta, & laude dignissima, vituperationem accepit? ita ille ob vitæ sanctæ propositum, & regulæ diligentem, exactamque custodiam, quæ laudem & amorem meretur, ex ore stultorum non laudem, sed contemptum, sed contumeliam, sed dedecoris verba reportat. Nec semel tantum sanctus David, hoc seuto aduersus virtutis contemptores vsus est, sed sæpe nimirum quoties persecutio virtutis incidere. Quare alio loco ait: Aduersum me loquebantur, qui sedebant in porta, & in me psallebant, qui bibebant vinum. Ego verò orationem meam ad te Domine: tempus beneplaciti Deus. Graphicè malorum religiosorum mores perstringit. Hi enim cellam, vt carcerem fugiunt, & locum quietis, & sedem lectionis, & orationis pro ergastulo habent, vnde sine vlla necessitate frequentat claustra cœnobij, quæ sibi non sunt claustra, sed vanitatum, & mendaciorum atria, & in portis aliorum similium sedet, vt ibi iura silètij frangat, & nouitates, & sæculares narrationes effutiant, & aduersus spirituales viros, & perfectionis studiosos suas suspiciones exponant. Ille frater, inquit, sub prætextu orationis

B

C

D

E

Iob. 30.

Greg. 20. m. c. 15.

Psal. 108.

Psal. 68.

otiosa

ouositatem amat, & per vitam spiritualem prælationem ambit, homo valde scrupulosus est, & abiecti animi, qui nescit cum magnatibus amicitias inire, & seipsum honore dignum ostendere, & ob id fugit à nobis, & in morem cuniculi semper in cella, sicut in antro delitescit. O quis diceret istis cum sedent in portis: Audite verbum Domini, qui ingredimini per portas has. Bonas facite vias vestras, & studia vestra, & habitabo vobiscum in loco isto. Noluit hi Deum in suam cœtum admittere, qui non ingrediuntur per portas cellarum suarum, vt adorent Dominum, sed vt conuiuia more aulicorum instruant, vt commensationibus & comotationibus vacent, vt inter edendum & bibendum sicut fatrapæ Babylonis vasa Domini prophæant, & virotum sanctorum vitam & mores irideant. Vbi isti fieri poterunt boni, inquit Prosper, qui sunt in bono mali: aut quādo bene malis vsuri sunt, qui malè bonis vt non desinunt? Quid faciet sanctus & perfectus religiosus, istorum peruersorum fratrum irrisionibus impetitus? Non aliud, nisi quod sanctus Dauid: Opinionum & irrisionum istorum nullā rationem habeat, sed pedibus Domini prouolutus dicat: Ego verò orationē meam ad te Domine: tempus beneplaciti Deus. Oret Dominum, vt sibi constantiam in bono tribuat, vt improborum hominum facta & dicta pro nihilo habere cœcedat, & vt tempus, quo ipsum à lingua dolosa, & à labiis iniquis est liberaturus, adueniat. Interim tamen eiusdem sancti Prophætæ institutionē sequatur, qui dicit: Ego autem tamquam surdus non audiebam, & sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens, & non habens in ore suo redargutiones. Sit quasi surdus, qui detractiones inuidorum nō audiat, sit quasi mutus, qui nihil pro se respondeat: Stultus fiat in cōspectu hominum secundum cōsiliū Pauli, vt sit sapiens in cōspectu Dei. Sic occasiones iræ, & indignationis abscondet, & seipsum in simplicitate continebit.

Meminerit, quisquis à tepidis ridetur, & ab imperfectorum ore profcinditur, sanctitatem in vera charitate, & in sincerissima omnium mādatorum custodia, & in exacta votorum, & regulæ obseruatione consistere. Aduersus hæc nullus mos, quamuis inueteratus, nulla inoluta cōsuetudo præscribit, sed semper diuina voluntas mandatis, & regulæ, & votis expōsitæ, & à iustis obseruata, suā vim habet, & in suo robore ac vigore perseverat. Quamobrem omnis tepidorum vita, quatenus nostræ professioni, & diuinæ voluntati repugnat, est habēda cōtemptui, & nequam propter illam à recto virtutis tramite discedendum. Sicut enim veram fidem semper impugnant heretici, & verā iustitiā mali Christiani, ita iustitiæ perfectionē, & sanctitatem conati sunt debellare segnes, & imperfecti, ne eorum vita sanctorū splendore & sinceritate dānetur. Si ergo fides nūquā technis, & dolis hereticorum cedit, nec iustitiā scandalis, & iniquitatibus hominum iniquorū se subicit, æquū est, vt nec perfectio à tepidis, & imperfectis impugnatā fideat, sed inter persecutiones caput erigat, & aduersus se impugnantes conualescat. An non cum Ecclesia sancta hæresum colluione percillitur, doctores zelum fidei habētes in publicum prodeūt, errores dictis, disputationibus, & scriptis libris exagitant, & homines iam deceptos ab errore euocant, & ad fidei veritatem pertrahunt: Idem faciat spiritualis vir, cuius cor zelo perfectionis pulsatur, qui si relaxari disciplinam animaduertit, & aduersus eā opinioniones imperfectorum & malorū religiosorū oblatrate cognouerit, statim multò liberius vita & doctrina oppositū doceat, & non illos sequi, sed illos,

A ad se pertrahere concupiscat. Ita illam stabilitatē & constantiam assequetur, quam Ioānes Casianus pulchra similitudine à viro sãctitatis amatore requirit. Mens viri iusti, inquit, nō debet esse similis coræ, vel alterius cuiusq; materiæ mollioris, quæ semper characteri signatium cedens, pro eius forma, atque imagine figuratur, quamq; in se tādium retinet, donec alio rursus superimmissio signaculo reformetur: atq; ita fit, vt nunquā in sua qualitate persistens, ad formam eorum, quæ imprimuntur, semper cōuertatur, ac trãseat: quin potius debet velut quoddam esse adamantinum signatorium, vt inuiolabilē mens nostra figuram sui semper custodiēs characteris, vniuersa, quæ incurrerint, sibi ad qualitatem sui status signet, atque trãformet, ipsa verò insigniri nullis incurfibus possit.]Et quidem (vt mihi videtur) non multum in hoc à viro iusto postulat, quem Dominus non tantum adamantino sigillo, quod perpolitū est, & eo ipso minis roboris habet, sed adamanti, qui necdum manui artificis cessit, & durissimo filici cōparauit. Ecce dedi faciem tuam, inquit, valentiorē faciebus earum, & frōtem tuam duriorē frontibus eorū. Vt adamantem, & vt silicem dedi faciem tuam, ne timeas eos neque metuas à facie eorum, quia domus exasperis est.]Si illi proterua sunt duri, iustus vir durior est constantia, quare non est cur timeat faciem suam eorum faciebus opponere, & frontē suā eorum frontibus occurrere. Aspice, o religiose, quanta hucusque magnalia perfecisti, quantas de infestissimo hoste victorias reportasti, & ne patiaris, vt inania tepidorum verba, qui non tam loqui quam multitare audent, tuam gloriam euacuent. An non à mūdo fugisti? an non diuitias, honores, & voluptates spreuisti? an non parentes, fratres, & cognatos, & amicos reliquisti? an non in multis te ipsum vicisti, vt virtutem sectareris, & perfectionem comparares? & quare nunc non rebus, sed verbis, non armis, sed aere, non ratione, sed fatuitate, & insipientia victus occumbes? Ipsa istorum persecutorum conscientia pro te est, quā si posses aspicerē, manifestē videres, eam tuam virtutē timere, tuam puritatem suspicere, tuam obseruantiam honorare. Sicut enim si formosissimam puellam vilissimo, & secerdissimo amictu contegeres, ipsa semper pulchra est, licet non nihil inuolucris vilitate fœdata, ita istorum malorum religiosorum conscientia, licet innumeris imperfectionibus oboluta, dum Dei imaginē seruat, semper virtutē, suum scilicet ornatum, honorat, & eam vbicūque sit, amore & benenolētia prosequitur. Os illorum seruorem damnat, lingua circumspectionem cōdemnat, verba curam taxant proficiendi, ac conscientia lux pro iustis & veris Dei seruis insurgit, & nescio quo pacto etiā apud ipsos maledicos, & obtrectatores, virtutē, quam profcindūt, tuctur, atque defendit. Si ipsimet, qui te exterius persequuntur, interius cogente conscientia te magni estimāt, atque suscipiūt, quid eorū flatū trepidas, & ad inanes sermones expauescis?

Si hoc non satis est, vt amator disciplina & perfectionis, opinioniones & dicta tepidorum aspernetur, illud (vt mihi quidem videtur) abundē sufficiet, quod illi, nisi sibi metipsis laqueum iniiciant, tandem debēt quod damnāt, inquirere, & quod improbant, approbare. Si enim vnus aliquis certissimam viam, in amplissimam ciuitatem tendentem ingrederetur, & alij multi, à quibus rideretur, & subannaretur, oppositam viam, in præcipitium euntem, ambularet, nullo negotio ille eorum irrisiones, & maledicta, contemneret, sciens quia post non multas horas, aut suam illi ignorantiam aduertent, & ad rectam viam remeabūt, aut in præceps acti, suæ teme-

Casian.
col. 6. c. 12.

Ezech. 3

ritatis poenas lucent: Sic & seruidus religiosus, qui disciplinæ viam ingressus est, quæ viri sancti & perfecti truerunt, & per quam ad regnum celorum perueniunt, nullius momenti putat imperfectorum detractores, quos errare & delirare cognoscit: Nã illi, si non semper desipiant, ad viam feruoris redibunt, & disciplinæ cultorem laudabunt, aut in malo perseverantes, in fine vitæ inanem fuisse suam præsumptionem, & Deo iniurias suas irrisiones manifestè comperient. De his dicitur per Salomonem: Qui relinquunt iter rectum, & ambulant per vias tenebrosas: quorum via peruersa sunt, & infames gressus eorum. Verè ita est iter rectum deserunt, quia patrum suorum vitam non sequuntur. Hi enim erant humiles, illi superbi patres itinera iustitiæ & propriæ abnegationis ambulabāt, & filij professione, & nomine, sed conuersatione inimici lubricas propriæ voluntatis semitas ingrediuntur. Vias etiam tenebrosas frequentat, quoniam quid obscurius & tetrius, quàm in statu virtutis nõ solum virtutem non quærere, nec possidere, sed etiã eam persequi, & procaci ore damnare? Illorum viæ peruersæ sunt, quia contra naturalem gressum hominis retrorsum abeunt, & quotidie magis à termino viæ, scilicet à perfectione, discedunt. Sunt etiam infames gressus eorum, quos viri sapientes arguunt, & eos errare. & Deo minus fideles esse fatentur. Si hi iustorum exemplis moniti, Prælatorum adhortationibus instructi, & seniorum increpationibus percussi, nolunt viam infamem & tenebrosam deserere, quæ eos in seuerissimũ Dei iudicium ducit, vide tu quid facias, & ne ob illorũ dicta ineptissima relinquis celorum rectissimã viam à Deo edoctam, & sanctorum actionibus approbatã: Ne delecteris igitur in semitis impiorũ, nec tibi placeat maiorum via. Fuge ab ea, nec trãseas per illam, declina, & desere eam, quia valde ignominiosum erit verbis insipientium à recto diuelli, & quia illi perstreperunt, & sapientes ridet, eorum actus imitari. Si fortè inter illos viuendum est, & ipsorum consortium nõ vales effugere, ac imitationem fuge, & ne te eorũ inuercundia delectet. Fac quod sanctus Tobias, de quo legitur: Cùm irent omnes ad vitulos aureos, quos Ieroboam fecerat rex Israël, hic solus fugiebat consortia omnium: sed pergebat in Ierusalem ad templum Domini, & ibi adorabat Dominum Deum Israël. Sic & tu fuge consortia imperfectorum, ita vt ludetibus illis, & iura disciplinæ frangentibus, tu solus ores, & teipsum gratissimum Deo holocaustũ immoles. Id enim est de mundo exiisse, non vitam istam mortalem deseruisse sed mores mundanorum, & vacordium abdicasse. Ascendente Eliseo in Bethel, pueri parui occurrerunt ei, qui iridebant eum, & illudebant ipsi, dicentes: Ascende calue, ascende calue, quos à sancto Propheta maledictos duo viri, egressi de saltu, lacerarunt. Hæc imago est huius rei, quam modò tractamus. Quis est enim Eliseus ascēdēs in Bethel, nisi amator sanctitatis, qui ordinatis virtutum gressibus, in domum Dei, nempe in perfectionem, ascendit. Et qui sunt pueri paruuli, nisi insipientes religiosi, qui corda puerorum habet, & sub virorum habitu, stultitiam, & insipientiam puerorum abscondit? Qui vt hæc stultitiam manifestet, virum disciplinæ amatorem, propterea quòd caluus est, id est, rerũ superfluarum, & affectuum terrenorũ vacuus, & quia ascendit in perfectionem, irident. Sed debita ultione multatur, quoniam duo viri eos, alter inuidiæ, alter malevolentiæ, dilacerant, & eorum robur, si quod habebant, quotidie magis magisque consumunt. Tepidorum ergo opinionibus dictisque contemptis, tu, ò religiose, viam perfectionis, quam rectã &

A) Deo placitam esse cognoscis, diligenter arripito. Omnium regularum ac statutorum exactissimam custodiam ama, silentium serua, obedientiam custodi, vana colloquia fuge, negotia sæcularia desere, teipsum, & omnia mundana contemne, orationi incumbere, sanctæ lectioni te trade, & vt summatim dicam, in omnibus rectè te gere, & more virorum spiritualium & perfectorum viuere. Quòd si in aliqua religiosa domo solus fueris, (quod minime possum credere) aut paucos tui propoliti socios habueris, ne timeas de singularitate notari. Multi enim, licet non tantam distractionem imitentur, te tamen laudabunt, si autem vnus, aut pauci te irriserint, & fatuum, aut singularem dixerint, ne turberis, quia illi ipsi sunt fatui, qui, quod bonum est, damnant, & ipsi singulares, qui sanctissimum viuendi modum, à patribus approbatum, eneruant.

B) Hæc autem vita tua est sancta singularitas, quæ suam professionem seruat, & se à multitudine insipientium elongat. In quam sententiam Sanctus Bonaventura ait: Quòd si timet aliquis de singularitate notari, & ob hoc aliis fieri odiosus, sciat, quòd nullas sanctorum singularis gloriæ factus est in celo, nisi qui inter homines positus studuit esse in sanctitate vitæ singularis, quod tamen de singularitate virtutum dico, non tantum de ceremonialibus obseruantis, paruum aut nullam habentibus utilitatem virtutis. Et itaque duplex singularitas, altera, qua quis à cœtu bonorum se separat, & singularia, & minus congrua suo statui studia præsumit, & saltem ipso opere alios non facientes talia, contemnit. Hæc fugienda est (vt infra dicemus) tamquam filia superbiæ, & mater multorum vitiorum, atque omnimodis ableganda. Altera, qua iustus à consortio & imitatione iniquorum aut imperfectorum se segregat, vt diuinam legem perfectius obseruet, & disciplinam religiosam cautiùs diligentiusque custodiat. Hæc autem non fugienda, sed sectanda, est, vt patientiæ filia, & feruoris, ac virtutum matet charissima, quam omnes sancti & perfecti viri, vt sociam amantissimam adamarunt. Si enim singulares vita & conuersatione non fuissent, & communem viuendi modum non essent supergressi, numquam ad tantam sanctitatem euolassent. Dicit proinde sanctitatis cupidus, quod in persona capitis dictum est. Cadent in reticulo eius peccatores: singulariter sum ego donec transeam. Nam si illi, quæ peccata, aut imperfectiones, & relaxationes disciplinæ non timent, in retia diaboli incidunt, quidam vt graui peccato pereant, quidam verò vt affectuum perturbationibus illudantur, ego tamen singularis ero ea singularitate discreta, quæ à periculis cadendi me sequestret, vt secundum quod hæc vita mortalis fert, tutus & securus incedam. Id quidem reprehensibile non est, quoniam huius singularitatis Dominus ipse est auctor, & institutor. Nã & in alio loco dicit idem Propheta: Quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me. Si autem Dominus hominem singularem constituit, ita scilicet, vt vulgus tepidorum fugiat, (quia etiam inter bonos sunt vulgares homines, qui non sapientia, sed furore reguntur) & per hanc vitæ singularitatem, spe cœlestis patriæ assequendæ confirmat, nullus erit, qui iure hanc singularitatem arguat, & mores imperfectorum fugientem reprehendat.

* * *

Bonau. d
informa.
nouit. 2. p.
c. 3.

Psa. 140.

Psal. 4.

Viri